

I N F O R M A C I J A
o zaključivanju Tehničkog sporazuma između Ministarstva odbrane Crne Gore i
Ministarstva odbrane Republike Slovenije o logističkoj podršci u vezi učešća na Vježbi
„Spoj trozupca 2018“ („Trident Juncture 2018“ (TRJE 18))

U skladu sa Članom 4b Zakona o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu i odobrenim Planom međunarodnih vježbi pripadnika Vojske Crne Gore u 2018. godini, ministar odbrane odobrio je učešće 40 pripadnika Vojske Crne Gore na Vježbi „Spoj trozubca 2018“ („Trident Juncture 2018“ (TRJE 18)). Na vježbi će pored Vojske Crne Gore, učestvovati oružane snage iz više članica NATO i partnerskih država, kao i formacije Oružanih snaga SAD, stacioniranih u Evropi. Vježba se održava na više poligona za obuku u Hjerkinu, Lejži i Reni u Kraljevini Norveškoj, u periodu od 25.10. do 30.11.2018. godine, pripadnici Vojske Crne Gore će učestvovati u sastavu pješadijske čete Vojske Slovenije, dok će štabni elementi zadatke obavljati u komandi pješadijske brigade Oružanih snaga Italije.

Kroz scenario vježbe provjerava se efikasnost procedura u sprovođenju operacija prvenstveno pješadijskih jedinica taktičkog i operativnog nivoa, kao i sadejstvo kopnenih snaga sa vazduhoplovnim i mornaričkim snagama. Planirano je da na vježbi budu angažovani svi rodovi kopnenih snaga zemalja NATO i partnerskih zemalja.

Realizacijom aktivnosti na vježbi, Vojska Crne Gore podiže nivo obučenosti, razmjenjuje iskustva, ostvaruje jačanje saradnje i povjerenja sa partnerskim zemljama i usvaja NATO standarde i procedure, neophodne za povećanje operativnih sposobnosti jedinica i njihove interoperabilnosti.

Učešćem na vježbi usvojiće se i uvježbati nove tehnike, taktike i procedure angažovanja pješadijskih jedinica i provjeriti naoružanje i oprema koja je u pomenutim jedinicama na upotrebi. Pored učešća pješadijskog voda brojnog stanja 27 pripadnika, Vojska Crne Gore će angažovati i dva štabna oficira, pilota koji će pratiti procedure vazduhoplovnih napada i komunikacija tokom ukrcanja/iskrcanja jedinica pješadije, posmatrača/kontrolora obuke i vojnog policajca.

U cilju priprema za realizaciju vježbe, do sada su održane tri konferencije: Inicijalna (novembar 2017. godine), Glavna (april 2018. godine) i Finalna koordinaciona konferencija (jul 2018. godine) i tokom realizacije istih, usaglašen je Koncept operacije i obaveze predstavnika zemalja učesnica, kao i brojna veličina jedinica i štabnih elemenata. Takođe, zbog kompleksnosti vježbe, realizovana su i tri izviđanja lokacija za realizaciju vježbe (februar, april i jun 2018. godine), na kojima su učestvovali i pripadnici Vojske Crne Gore.

Procijenjeni troškovi za učešće pripadnika Vojske Crne Gore na Vojnoj vježbi „Spoj trozubca 2018“ („Trident Juncture 2018“ (TRJE 18)) iznose 120.000 eura. Navedena sredstva su obezbijeđena u okviru sredstava opredijeljenih Ministarstvu odbrane Crne Gore izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu.

TEHNIČKI SPORAZUM

IZMEĐU

**MINISTARSTVA ODBRANE
CRNE GORE**

I

**MINISTARSTVA ODBRANE
REPUBLIKE SLOVENIJE**

O LOGISTIČKOJ PODRŠCI

U VEZI

UČEŠĆA

NA

**VJEŽBI „SPOJ TROZUBCA 2018“
("TRIDENT JUNCTURE 2018"(TRJE2018))**

Ministarstvo odbrane Crne Gore i Ministarstvo odbrane Republike Slovenije,

U daljem tekstu : "Učesnici";

U CILJU jačanja saradnje, doprinosa poboljšanju interoperabilnosti Oružanih snaga Učesnika i ispunjavanju NATO standarda;

IMAJUĆI U VIDU odredbe Sporazuma između država potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora i drugih država koje učestvuju u Partnerstvu za mir u vezi sa statusom njihovih snaga (PfP SOFA) i uključujući dodatni protokol uz ovaj Sporazum od 19. juna 1995. godine;

IMAJUĆI U VIDU Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Slovenije o saradnji u oblasti odbrane, potpisan 18. juna 2007. godine u Ljubljani;

IMAJUĆI U VIDU odredbe Tehničkog sporazuma između Ministarstva odbrane Kraljevine Norveške čiji je predstavnik Združeni štab Oružanih snaga Kraljevine Norveške i Vrhovnog štaba Savezničke združene komande u Napulju u vezi pružanja podrške zemlje domaćina za izvršenje vježbe "*Brilliant Jump 2018*" i vježbe "*Trident Juncture 2018*", koji je potpisan dana _____;

u želji da se definišu stavke koji se odnose na pružanje logističke podrške Vojsci Crne Gore koja učestvuje u NATO vođenoj vježbi „Spoj trozubca 2018” ("*Trident Juncture 2018*") (TRJE18));

Član 1

Svrha

Svrha ovog Tehničkog sporazuma (TS) je da predstavi koncept podrške zemlje domaćina (eng. *Host Nation Support*) koja se pruža pripadnicima Vojske Crne Gore koje se nalaze na/ili prolaze kroz teritoriju Republike Slovenije radi NATO vođene vježbe „Spoj trozubca 2018” ("*Trident Juncture 2018*" (TRJE18)) i da uspostaviti opšte procese i procedure za pružanje strategijskog raspoređivanja i preraspoređivanja.

Član 2

Definicije

U svrhu ovog Tehničkog sporazuma (TS), ovi izrazi imaju sledeće značenje:

1. „Zemlja primalac” u svrhu ovog Tehničkog sporazuma je Republika Slovenija.
2. „Zemlja pošiljalac” u svrhu ovog Tehničkog sporazuma je Crna Gora.
3. „Zemlja domaćin” u svrhu ovog Tehničkog sporazuma je Republika Slovenija kada je to primjenjivo,

4. „Podrška zemlje domaćina“ je civilna i vojna pomoć koja se pruža u miru od strane zemlje domaćina gostujućim snagama, dok se nalaze na/ili prolaze kroz teritoriju zemlje domaćina.
5. „Gostujuće snage“ u svrhu ovog Tehničkog sporazuma su sve komponente Vojske Crne Gore, uključujući svo osoblje, materijal i reserve kako je to definisano u sporazumu NATO SOFA. Izraz obuhvata i sve brodove, vazduhoplove, vozila, opremu i municiju, kao i sve resurse za vazduhoplovni, drumski i pomorski transport, kada je to primjenjivo.
6. „Vodeća zemlja za logistiku“ u svrhu ovog Tehničkog sporazuma je Republika Slovenija koja preuzima cjelokupnu odgovornost za organizovanje i koordinaciju određenog spektra logističke podrške za vodeće snage.
7. „Aerodrom za ukrcavanje/ luka za ukrcavanje (APOE / SPOE)“ označava aerodrom/ luku gdje se komponente gostujućih snaga ukrcavaju na prevozno sredstvo za strateško raspoređivanje.
8. "Aerodrom za iskrcavanje / luka za iskrcavanje (APOD / SPOD)" označava aerodrome/ luku gdje se komponente gostujućih snaga iskrcavaju na prevozno sredstvo za strateško raspoređivanje.
9. „Izjava o zahtjevima“ (eng. *SOR - Statement of Requirement*) je obrazac koji je pripremila zemlja pošiljalac, a koji detaljno opisuje standarde, vrstu, nivo i načine podrške koja se pruža gostujućim snagama, uključujući podatke o načinima refundacije i druge specifične procedure vezane za lokaciju, neophodne za pristup logističkoj podršci koju pruža zemlja domaćin/ vodeća zemlja za logistiku ili/i Norveška.
10. „Zona pripreme“ (eng. *Staging Area*)“ označava područje gdje se trupe gostujućih snaga stižu i grupišu prije raspoređivanja.

Član 3

Logistička podrška

1. Svaki Učesnik ovog TS ima krajnju odgovornost da obezbijedi logističku podršku svojim snagama. Međutim, logistička podrška koja se pruži gostujućim snagama koje se nalaze na/ili prelaze kroz teritoriju zemlje domaćina i strateško raspoređivanje i preraspoređivanje, biće obezbijeđena od strane zemlje domaćina/vodeće zemlje za logistiku, na zahtev zemlje pošiljaoca.
2. Zemlja domaćin/vodeća zemlja za logistiku pružiće podršku u najvećoj mogućoj mjeri na osnovu nacionalnog zakonodavstva, nacionalnih prioriteta i stvarnih mogućnosti i raspoloživih resursa zemlje domaćina/vodeće zemlje za logistiku.
3. Roba i usluge koje obezbeđuje vodeća zemlja za logistiku biće besplatne, osim ako Učesnici ovog TS nijesu to zajednički drugačije dogovorili.
4. Kada je to primjenjivo, gostujuće snage će izvršiti nadoknadu vodećoj zemlji za logistiku, za svu robu i usluge o kojima su se postignut zajednički dogovor, a koje je obezbijedila zemlja domaćin/vodeća zemlja za logistiku. Vodeća zemlja za

logistiku obezbijediće iste uslove kao i za sopstvene snage u vezi kupovine robe i usluga u službene svrhe, pri čemu će se maksimalno truditi da zadovolji zahteve gostujućih snaga.

5. Ovaj TS podržava izradu Izjave o zahtjevu, koja sadrži detalje o standardu, tipu, nivou i načinu podrške koja će se pružiti SNS (share network server), kao i detalje o refundaciji i drugim specifičnim procedurama za lokaciju, koje su neophodne za pristup logističkoj podršci od strane vodeće zemlje za logistiku.

6. Visoki nacionalni predstavnik (Senior National Representative - SNR) biće odgovoran za direktnu kontrolu i koordinaciju logističke podrške svojih snaga kao i za koordinaciju roba i usluga koje pruža vodeća zemlja za logistiku gostujućim snagama.

Član 4

Sporedna odredba

1. Učesnici ovog TS saglasni su da vodeća zemlja za logistiku djeluje u ime zemlje pošiljaoca i organizuje da se troškovi logističke podrške njenim snagama tokom izvršenja faze vježbe gdje je Norveška zemlja domaćin, plate od strane zemlje pošiljaoca.

2. Sva podrška koja se obezbjeđuje, treba detaljno da bude navedena u neophodnim Izjavama o zahtjevima izdatim od strane zemlje pošiljaoca, a kojima će se vodeća zemlja za logistiku u ime zemlje pošiljaoca, saglasiti sa Kraljevinom Norveškom kao zemljom domaćinom.

3. Sva roba i usluge tražene putem Izjave o zahtjevu i prihvaćene i obezbijeđene od strane Kraljevine Norveške, biće refundirane od strane zemlje pošiljaoca vodećoj naciji za logistiku, po uslovima plaćanja za nastale troškove navedene u članu 10, stav 1a.

Član 5

Medicinska podrška

1. Pripadnici gostujućih snaga, kada su prisutni na/ili prolaze kroz teritoriju zemlje domaćina, moraju imati odgovarajuće zdravstveno osiguranje prije njihovog dolaska na teritoriju zemlje domaćina, kako bi mogli pokriti troškove eventualnog liječenja.

2. "ROLE 1" (prvi nivo medicinske podrške) odgovornost je zemlje pošiljaoca. Međutim, gostujuće snage imaju pristup "ROLE 1" zemlje domaćina koju besplatno pruža Vojnomedicinska ustanova zemlje domaćina. "ROLE 2", "ROLE 3" i "ROLE 4" (drugi, treći i četvrti nivo medicinske i stomatološke podrške), u skladu sa odredbom člana IX, odjeljka 5 Sporazuma NATO SOFA, obezbjeđuje državna zdravstvena ustanova i pri čemu je potrebna refundacija troškova.

3. Strategijska evakuacija (STRATEVAC) je nacionalna odgovornost. Po zahtevu, zemlja domaćin je obezbeđuje uz refundaciju troškova, u skladu sa postojećim raspoloživim mogućnostima.

Član 6

Smrtni slučajevi i prenos posmrtnih ostataka

1. U slučaju smrti pripadnika gostujućih snaga na teritoriji zemlje primaoca, smrt se odmah prijavljuje odgovarajućem nadležnom organu gostujućih snaga.

2. Smrt se konstatuje od strane ovlašćenog ljekara zemlje primaoca.

3. Ako nadležni organ zemlje pošiljaoca zahtijeva da se uradi obdukcija preminulog, to će uraditi ovlašćeni ljekar zemlje pošiljaoca. Ljekar, koji je imenovan od strane nadležnih organa zemlje pošiljaoca takođe može prisustvovati obukciji, koja će biti izvršena u vremenu i mjestu određenom od strane odgovarajućeg nadležnog organa zemlje primaoca.

4. U slučaju smrti pripadnika gostujućih snaga na teritoriji zemlje primaoca, zemlja pošiljalac pokriće sve troškove vezane za prevoz posmrtnih ostataka i ličnih stvari na teritoriju zemlje pošiljaoca.

5. Zemlja primalac pružiće zemlji pošiljaocu neophodnu saradnju u svrhu sprovođenja ovog člana.

Član 7

Kretanje i prevoz

1. Raspoređivanje i preraspoređivanje gostujućih snaga od matične baze do zone pripreme je nacionalna odgovornost. Prije preraspoređivanja u zonu pripreme, zemlja pošiljalac mora proslijediti zahtjev za carinjenje u dvije kopije na elektronsku adresu zemlje domaćina (nckp.najave@mors.si) koristeći NATO obrazac 302.

1. Vodeća zemlja za logistiku staviće na raspolaganje već za to određeni aereodrom za iskrcavanje (Letalište "Jože Pučnik") i luku za iskrcavanje (Luka "Koper") gostujućim snagama tokom faze raspoređivanja. Zemlja primalac obezbijediće pratnju gostujućih snaga od strane vojne policije, od graničnog prelaza na granici do zone pripreme/aereodroma za iskrcavanje/luke za iskrcavanje i nazad kako bi se olakšalo kretanje gostujućih snaga.

2. Zemlja pošiljalac predaće obrazac 302 zemlji primaocu na sledeći način:

- najkasnije u roku od 10 radnih dana prije kretanja na put kopnom,
- najkasnije u roku od 20 radnih dana prije kretanja na put kopnom kada se prekoračuju težine i/ili mjere definisane za zemlju primaoca,
- najkasnije u roku od 20 radnih dana prije transporta opasne robe (potreban je i Obrazac za transport opasne robe)

2. NATO putni nalog koristiće se za pojedinačna ili grupna kretanja gostujućih snaga.

2. Na zahtjev zemlje pošiljaoca, vodeća zemlja za logistiku brezplačno će obezbijediti stratejski transport. U tom slučaju, zemlja pošiljalac obavezna je da:

- obezbijedi privremeni Detaljni plan o raspoređivanju (eng. *DDP - Detailed Deployment Plan*) vodećoj zemlji za logistiku, najmanje 30 dana pre raspoređivanja;
- obezbijedi gostujućim snagama kontakt osobu, odgovornu za organizaciju i koordinaciju nacionalnih strateških kretanja u vodeću zemlju za logistiku;
- rasporedi i pripremi svoje osoblje i opremu na naznačenim aerodromima za ukrcavanje/iskrcavanje ili lukama za ukrcavanje/iskrcavanje;
- obezbijedi podatke tipa: čin, prezime, ime, datum rođenja i ličnu (vojnu) kartu/broj pasoša ovlašćenih putnika koje treba prevoziti;
- plati, u svim slučajevima, osiguranje od avionske nesreće za svakog putnika koji će se prevoziti vojnim avionom vodeće zemlje za logistiku;
- osigura da će materijal na aerodromima za ukrcavanje/iskrcavanje ili lukama za ukrcavanje/iskrcavanje biti oslobođen carinskih formalnosti;
- osigura da vozila/oprema budu propisno dezinfikovana u naznačenim lukama za ukrcavanje/iskrcavanje;
- obezbijedi da osoblje i prtljag koji će se prevoziti budu na određenom aerodromu za ukrcavanje tri sata pre leta;
- garantuje da će vojni teret, koji će se prevoziti vazduhoplovnim saobraćajem, biti spreman za utovar na određenom vojnom aerodromu za ukrcavanje, dan prije leta;
- da garanciju da će teret, koji će se prevoziti pomorskim saobraćajem, biti spreman za utovar na određenoj luci za ukrcavanje, dan prije odlaska plovila;
- obezbijedi *IATA / ICAO* potvrde pošiljaoca o prevozu opasnih materija (vazduhoplovnim saobraćajem), *IMDG Code* formular za multimodalni transport opasnog materijala (pomorskim saobraćajem) ili *ADR* formular za multimodalni transport opasnog materijala (drumskim saobraćajem).
- da garanciju da će kretanje do područja izvođenja vježbe od aerodroma za iskrucavanje/luke za iskrucavanje biti isključivo odgovornost zemlje pošiljaoca.

Član 8

Pozajmljena oprema

1. Sve stvari pozajmljene gostujućim snagama biće vraćene vodećoj zemlji za logistiku, po završetku faze preraspoređivanja i faze ponovnog raspoređivanja na teritoriji Republike Slovenije. Zemlja pošiljalac nastojaće da obezbijedi da

se pozajmljene stvari koriste pažljivo i vrate vodećoj zemlji za logistiku u istom stanju u kojem su primljene, uzimajući u obzir uobičajeno habanje materijala.

2. Kad istekne period zajma, ukoliko se predmet vrati oštećen ili uništen nepravilnim korišćenjem od strane osoblja gostujućih snaga, zemlja pošiljalac biće obavezna da plati cjelokupne troškove popravke ili kupovine predmeta.

Član 9

Podrška zemlje domaćina

1. Troškovi u vezi sa podrškom zemlje domaćina na teritoriji zemlje domaćina biće pokriveni od strane zemlje primaoca, osim ako je drugačije navedeno u ovom Tehničkom sporazumu.

2. Zemlja primalac besplatno će obezbijediti sledeću podršku pripadnicima gostujućih snaga kada se budu nalazili na/ili prolazili kroz teritoriju zemlje domaćina:

- smještaj i ugostiteljske usluge u kasarni Slovenske Vojske u slučaju potrebe,
- korišćenje automehaničarskih radionica u kasarni Slovenske Vojske i pomoć osoblja za održavanje vozila zemlje domaćina ukoliko je to potrebno,
- pristup "ROLE 1" (prvom nivou medicinske podrške) zemlje domaćina,
- parking mesta za vozila zemlje pošiljaoca u kasarni Slovenske Vojske i zoni pripreme,
- vojno-policijska pratnja na teritoriji Republike Slovenije,
- skladište oružja i opreme za svoje pripadnike.

3. Zemlja pošiljalac pokriva sledeće troškove:

- a) transport komponenti gostujućih snaga od teritorije zemlje pošiljaoca do teritorije zemlje pošiljaoca i nazad;
- b) Gorivo za vozila zemlje pošiljaoca koja se koriste za transport od matične baze do zone pripreme/aerodroma za ukrcavanje/luke za ukrcavanje;
- c) Dokumenta koja zahtijevaju nadležni organi zemlje primaoca u vezi ulaska i izlaska sa njene teritorije.

4. U slučaju kada se dogovori da su luke za ukrcavanje/iskrcavanje na teritoriji zemlje pošiljaoca, teretni brod zemlje primaoca za strateško raspoređivanje biće oslobođen lučkih taksi, a svi dodatni troškovi biće izmireni od strane zemlje pošiljaoca.

Član 10

Finansijske odredbe

1. Sve zajednički ugovorene robe i usluge koje zemlja domaćin/vodeća zemlja za logistiku obezbjeđuje gostujućim snagama, a koje ne spadaju u okvir besplatnih nabavki navedenih u članu 8 stav 2, zemlja pošiljalac nadoknadiće zemlji domaćinu/vodećoj zemlji za logistiku po sledećim uslovima plaćanja:

- a) nastali troškovi nadoknadiće se u skladu sa izdatom fakturom; isplata će se izvršiti u roku od 60 dana od prijema fakture. Učesnik primalac

obezbijediće da je prateća dokumentacija uz fakturu izdata u skladu sa datim specifikacijama;

b) Troškovi će se obračunati u valuti zemlje domaćina/vodeće zemlje za logistiku na osnovu tekućih cijena nabavki, a u slučaju isporuke robe iz zaliha, na osnovu računovodstvenih troškova.

2. Učesnici će poslati potvrdu o svakoj izvršenoj uplati.

3. Organ nadležan za izvršenje isplate u ime zemlje pošiljaoca je:

Ministarstvo odbrane Crne Gore
Ulica Jovana Tomačevića 29
Podgorica

4. Plaćanja, prema ovom Tehničkom sporazumu, biće isplaćena zemlji primaocu po sledećim bankovnim podacima:

Naziv banke: Banka Slovenije
Slovenska cesta 35
1505 Ljubljana
Republika Slovenija

SWIFT kod: BSLJSI2X

Račun primaoca: No (IBAN): SI 56011006370191114

Adresa primaoca:
Republika Slovenija Ministrstvo za obrambo
Vojkova cesta 55
1000 Ljubljana Slovenija

Član 11

Carina

1. Zemlja pošiljalac ima kranju odgovornost za rješavanje svih pitanja u vezi carine.

2. Svo osoblje koje učestvuje, imaće važeću ličnu kartu (lični ili službeni pasoš, vojnu identifikaciju itd.)

3. Svo osoblje koje ulazi u ili izlazi iz teritorije vodeće zemlje za logistiku imaće sa sobom NATO putne naloge, a njihova oprema biće navedena u Obrascu 302 ili nekom drugom potrebnom dokumentu.

4. Uvoz i izvoz, oslobođen poreza ili obaveza vršiće se u skladu sa članom XI Sporazuma NATO SOFA, ako je to primjenjivo.

5. Zemlja pošiljalac odgovorna je za troškove prolaska kroz treće zemlje.

Član 12

Pravni aspekti

1. Pravni status pripadnika gostujućih snaga određen je Sporazumom NATO SOFA.
2. Članovi gostujućih snaga poštovaće nacionalne zakone i propise Republike Slovenije.
3. Ovaj Tehnički sporazum ne stvara nikakva prava i obaveze prema međunarodnim zakonima.
4. Ovaj Tehnički sporazum nema za cilj da bude u sukobu sa nacionalnim zakonima i propisima država Učesnika ili bilo kojim međunarodnim sporazumom na koji su se države Učesnice obavezale.

Član 13

Odobrenje da se nosi vojna uniforma

Pripadnici gostujućih snaga mogu nositi njihovu nacionalnu vojnu uniformu na cijeloj teritoriji zemlje primaoca, u skladu sa članom V Sporazuma NATO SOFA.

Član 14

Istražne procedure u slučaju nezgoda

1. Istraga nesreće u kojoj su učestvovali pripadnici gostujućih snaga odgovornost je zemlje primaoca; nadležni organi zemlje pošiljaoca imaće pravo na posmatrača koji može prisustvovati svim fazama istrage.
2. Nadležni organi zemlje pošiljaoca mogu predložiti dalje istrage ukoliko su potrebne po zakonima ili propisima njihove države.
3. Nadležni organi zemlje primaoca će odmah i bez odlaganja obavijestiti i poslati izvještaj o nesreći nadležnim organima zemlje pošiljaoca.

Član 15

Disciplina

Disciplina ostaje nacionalni prerogativ svakog Učesnika.

Član 16

Obaveze plaćanja za nastalu štetu

1. Istrage i naknade štete nastale na teritoriji zemlje domaćina biće rješavane u skladu sa odredbama člana VIII Sporazuma NATO SOFA.
2. Istrage i naknade štete, koje nijesu obuhvaćene odredbama Sporazuma NATO SOFA, biće rješavane u skladu sa domaćim i međunarodnim pravilima i propisima.
3. Sva vozila i oprema gostujućih snaga adekvatno su osigurana od strane zemlje pošiljaoca od svih potraživanja, sporova i obaveza u skladu sa zakonom zemlje primaoca.

Član 17
Zaštita životne sredine, mjere zaštite od požara, bezbjednost i zdravlje na radu

1. Zemlja primalac obezbijediće da svi pripadnici gostujućih snaga budu upoznati sa pravilima o zaštiti životne sredine, prije nego budu poslani na njenu teritoriju, sa posebnim akcentom na kontrolu zagađenja zemljišta;
2. Kada se nalaze na/ili prolaze kroz teritoriju zemlje domaćina, preduzeće se sve mjere kako bi se spriječilo oštećenje i zagađenje životne sredine, infrastrukture; vojne, policijske ili civilne imovine, poštujući propise o bezbjednosti i pravila o zaštiti životne sredine zemlje primaoca. Zemlja primalac će stručnjacima-specijalistima pružiti potrebne informacije o važećim zakonima i propisima.

Član 18
Razmjena informacija

Kompletna dokumentacija i rad telekomunikacione mreže (razmjena i prenos glasovnih podataka i podataka putem faksa i druge informacije) neće sadržati tajne podatke. Komunikacija će biti obavljana bez upotrebe uređaja za šifriranje.

Član 19
Rješavanje sporova

Svi sporovi koji se odnose na tumačenje ili izvršenje ovog Tehničkog sporazuma, biće riješeni isključivo pregovorima između Učesnika. Nijedan spor vezan za izvršenje ovog Tehničkog sporazuma neće biti dostavljan domaćim sudovima, međunarodnim sudovima ili nekoj trećoj strani za poravnanje.

Član 20
Završne odredbe

1. Ovaj Tehnički sporazum stupiće na snagu na dan stavljanja poslednjeg potpisa.
2. Ovaj Tehnički sporazum biće okončan nakon što se vježba završi, ali će ostati na snazi dok se tekuće finansijske odgovornosti i pravna pitanja ne riješe.
3. Učesnici mogu izmijeniti, dopuniti ili okončati ovaj Tehnički sporazum na osnovu međusobnog pisanog sporazuma koji će postati njegov neodvojivi dio.
4. Svaki Učesnik može se povući iz ovog Tehničkog sporazuma u roku od 30 dana od pisanog obavještenja.
5. Prekid ovog Tehničkog sporazuma neće uticati na izmirenje obaveza koje su nastale za Učesnike u vezi sa njegovim izvršenjem.

U ime Ministarstva odbrane Crne Gore
Republike Slovenije

.....

U.....dana.....

U ime Ministarstva odbrane

.....

U.....dana.....

TECHNICAL ARRANGEMENT

BETWEEN

**THE MINISTRY OF DEFENCE
OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA**

AND

**THE MINISTRY OF DEFENCE
OF MONTENEGRO**

CONCERNING THE LOGISTIC SUPPORT

IN REGARD WITH

PARTICIPATION

TO

THE EXECUTION

OF

EXERCISE “TRIDENT JUNCTURE 2018”(TPJE2018)

The Ministry of Defence of the Republic of Slovenia and the Ministry of Defence of the Republic of Montenegro,

Hereinafter collectively referred to as the "Participants";

WITH THE AIM AT strengthening the cooperation, contributing to the improvement of the interoperability of the Armed Forces of the Participants and to pursue NATO standards;

HAVING REGARD TO the provisions of the Agreement among State Parties to the North Atlantic Treaty and the other States Participating in the Partnership for Peace Regarding the status of their Forces (PfP SOFA) and Including the Additional Protocol to this Agreement, dated 19 June 1995;

HAVING REGARD TO the Agreement between the Government of the Republic of Slovenia and the Government of Montenegro on co-operation in the field of defence, signed on 18 June 2007 in Ljubljana;

HAVING REGARD TO the provisions of the Technical Arrangement between the Ministry of Defence of the Kingdom of Norway represented by Norwegian Joint Headquarters and Supreme Headquarters Allied Joint Force Command Naples regarding the provision of Host Nation Support for the execution of "exercise Brilliant Jump 2018" and "exercise Trident Juncture 2018", signed on the _____;

desiring to define arrangements concerning the provision of logistic support to the Montenegro Armed Forces participating to the NATO led exercise Trident Juncture 2018 (TRJE18);

Have reached the following understanding:

Article 1

Purpose

The purpose of this Technical Arrangement (TA) is to outline the concept of Host Nation Support (HNS) provided to the Montenegro Forces present on and transiting through the territory of the Republic of Slovenia for the NATO led exercise "Trident Juncture 2018" (TRJE18) and to establish general procedures and arrangements for the provision of strategic deployment and re-deployment.

Article 2

Definitions

For purposes of this Technical Arrangement (TA), the terms have the following meaning:

1. "Receiving Nation (RN)" for the purpose of this Technical Arrangement is the Republic of Slovenia.
2. "Sending Nation (SN)" for the purpose of this Technical Arrangement is the Republic of Montenegro.
3. "Host Nation (HN)" for the purpose of this Technical Arrangement is the Republic of Slovenia when applicable,

4. "Host Nation Support (HNS)" is civil and military assistance rendered in peace, by HN to Visiting Force while located on or in transit through the HN's territory.
5. "Visiting Force (VF)" for the purpose of this Technical Arrangement are all components of a Montenegro force, to include all personnel, material and provisions as defined in the NATO SOFA. The term also includes all ships, aircraft, vehicles, equipment and ammunition, as well as all air, land and sealift movement resources, when applicable.
6. "Logistic Lead Nation (LLN)" for the purpose of this Technical Arrangement is the Republic of Slovenia that assumes the overall responsibility for organising and coordinating a certain spectrum of logistic support for the VF.
7. "Airport of Embarkation/Seaport of Embarkation (APOE/SPOE)" means airport, seaport where VF components are loaded to a means of transport for strategic deployment.
8. "Airport of Debarkation/Seaport of Disembarkation (APOD/SPOD)" means airport, seaport where VF components are offloaded to a means of transport for strategic deployment.
9. "Statement of Requirement (SOR)" is a form prepared by SN detailing the standards, type, level and methods of support to be provided to VF with reimbursement details and other site specific procedures necessary to have access to the logistic support provided by the HN/LLN or/and Norway.
10. "Staging Area (SA)" means the area where VF troops and equipment are assembled and processed before the deployment.

Article 3

Logistic Support

1. Each Participant to this TA has ultimate responsibility for ensuring the provision of logistic support to its own forces. However logistic support provided to VF present and transiting through the territory of the HN and strategic deployment and re-deployment, will be provided by the HN/LLN, upon request by the SN.
2. The HN/LLN will provide support to the greatest extent possible on the basis of national legislation, national priorities and the actual capabilities and available resources of the HN/LLN.
3. Services and supplies provided by the LLN will be rendered free of charge unless differently mutually accepted by the Participants of this TA.
4. When applicable the VF will reimburse the LLN for all jointly decided supplies and services rendered by the HN/LLN. The LLN will assure the same conditions as for its own forces regarding the purchase of supplies and services for official purposes, making its best effort to satisfy the requirements of the VF.
5. This TA supports the development of SOR, which detail specifically the standard, type, level and method of support to be provided to SNS together with reimbursement details and other site specific procedures necessary to have access to the logistic support provided by the LLN.

6. SNR will be responsible for direct control and coordination of logistic support of their own forces as well as for coordination of supplies and services rendered to VF by the LLN.

Article 4 **Secondary provision**

1. Participans to this TA agree that LLN acts on behalf of the SN and arranges for the costs of logistic support provided to its forces during the execution phase of the exercise by the Norway as a HN, to be paid for by SN.
2. All support to be provided should be specified in details in required SORs issued by SN, which the LLN acting on behalf of SN will conclude with Norway as a HN.
3. All with SORs required and by Norway accepted and provided goods and services to the SN, will be reimbursed by the SN to the LLN under the terms of payment for incurred expenses specifies in Article 10 Paragraph 1a.

Article 5 **Medical Support**

1. VF members when present on or transiting through HN territory must have an appropriate health insurance before their arrival to the HN territory in order to be able to cover the costs of possible medical treatment.
2. Role 1 is SN responsibility. However, VF will have access to HN Role 1 provided by HN Military Medical Service free of charge. Role 2, Role 3 and Role 4 medical and dental capabilities, pursuant to the provision of Article IX, section 5 of NATO SOFA will be provided by public health service on reimbursement basis.
3. Strategic Evacuation (STRATEVAC) is National Responsibility. Upon request, it will be provided by the HN on reimbursement basis, according to the existing availability and capabilities.

Article 6 **Death and Transport of Remains**

1. In case of death of a VF member on the territory of the RN, the death will be immediately reported to the relevant authority of the VF.
2. The death will be certified by an authorized doctor of the RN.
3. If the appropriate authority of the RN requires that an autopsy is carried out on the deceased, this will be done by an authorized doctor of the RN. A doctor appointed by the authorities of the SN may also attend the autopsy, which will take place at a time and location stipulated by the appropriate authority of the RN.
4. In case of death of a VF member on the territory of the RN, the SN will defray all costs related to the transport of remains and personal belongings of the specialist to the territory of the SN.

5. The RN will provide the SN with the necessary cooperation for the purposes of implementing this Article.

Article 7

Movement and Transportation

1. Deployment and re-deployment of VF from Home Base to the SA is a National responsibility. Before the pre-deployment in the SA, SN has to forward a Customs Clearance Request in 2 copies to the HN email address (nckp.najave@mors.si) using NATO Form 302.
1. The LLN will make the designated APOD (Letališče Jože Pučnik) and SPOD (Luka Koper) in its territory available to the VF during the deployment phase. The RN will provide escort of the VF by the Military Police from the crossing point on the border to SA/APOD/SPOD and back in order to facilitate the movement of the VF.
2. The SN will submit Form 302 to the RN as follows:
 - not later than 10 working days prior the road movement,
 - not later than 20 working days prior the road movement exceeding national specified weights and/or dimensions,
 - not later than 20 working days prior transportation of dangerous goods (in addition "Dangerous Goods Form" is required).
3. NATO Travel Order is to be used for individual or collective movement of the VF.
2. Upon request by SN, LLN will provide strategic transport free of charge. In this case, SN has to:
 - provide provisional Detailed Deployment Plan (DDP) to the LLN, at least 30 days before the deployment;
 - provide VF Point of Contact (PoC), responsible for the organization and coordination of the national strategic movements to the LLN;
 - deploy its personnel and equipment at the designated APOE/APOD or SPOE/SPOD made ready for loading;
 - provide rank, last name, first name, date of birth and ID (military) card/Passport number of the authorized passengers to be transported;
 - pay, in any case, the aircraft accidents insurance bill for each passenger to be transported by LLN military aircraft;
 - assure that material will be at APOE/APOD or SPOE/SPOD clear of all customs formalities;
 - assure, that vehicles/equipment will be properly disinfected at the SPOE/SPOD;
 - undertake that personnel and luggage to be transported will be at the designated APOE three hours before the flight departure;
 - guarantee that military cargo, to be airlifted, will be ready for loading at the designated military APOE the working day before the flight departure;
 - give surety that the cargo, to be sealifted, will be ready for loading at the designated SPOE the day before the vessel departure;

- provide IATA / ICAO Shipper's Declaration for Dangerous Goods Form, IMDG Code Multimodal Dangerous Goods Form or ADR Multimodal Dangerous Goods Form.
- to guarantee that the onward movement to SS territory from APOD/SPOD will be a solely SN responsibility.

Article 8

Loaned Equipment

1. Any item loaned to VF will be returned to LLN upon completion of the pre-deployment, and re-deployment phases within Slovenian territory. SN will endeavour to ensure that loaned items will be used with care and returned to LLN in the same condition in which they were received except normal amortisation.
2. Whenever at the end of the loan period, if the item will be returned damaged or destroyed by improper use of the VF personnel SN will be subjected to the payment of the total cost for repairs or purchase of the item.

Article 9

Host Nation Support

1. Expenses related to the HNS in the territory of the HN will be covered by the RN unless otherwise stated in this TA.
2. The RN will provide VF members when present on or transiting through HN territory the following support free of charge:
 - billeting and catering in the SAF barracks if needed,
 - usage of maintenance bay in the SAF barracks and assistance of the HN maintenance personnel if needed,
 - access to HN Role 1,
 - parking slots for SN vehicles in the SAF barracks and SA,
 - MP escort within Slovenian territory,
 - warehouse for weapons and equipment for its own personnel.
3. The SN will cover the expenses of the following:
 - a) Transportation of the VF components from the SN territory to the RN territory and back;
 - b) Fuel for the SN vehicles used for transport from Home base to SA/APOE/SPOE.
 - c) Documents required by the authorities of the RS in connection with the entry into and exit from its territory.
4. In case when SPOE/SPOD will be agreed on the SN territory, the RN cargo ship for strategic deployment will be free of port taxes and all additional costs will be covered by SN.

Article 10

Financial Provisions

1. All the mutually agreed goods and services provided by the HN/LLN to the VF, which do not fall within the framework of the free supplies es specified in Article 8 Paragraph 2, will be reimbursed by the SN to the HN/LLN under the following terms of payment:
 - a) The incurred expenses will be reimbursed in accordance with an issued invoice; payment will be made within 60 days following receipt of the invoice. Receiving Participant will ensure that supporting documentation to the invoice is produced according to the specifications given;
 - b) The expenses will be calculated in the currency of the HN/LLN by using current prices of procurement and, in the event of delivering goods from stock, by using accounting costs.
2. The Participants will send each other receipt about any payments made.
3. The authority competent to realize the payment on behalf of the SN will be:

.....

.....

4. Payments, according to this TA, will be paid to the RN on the following bank connection:

Bank name: Banka Slovenije
Slovenska cesta 35
1505 Ljubljana
Republic of Slovenia

SWIFT code: BSLJSI2X

Beneficiary's account: No (IBAN): SI 56011006370191114

Beneficiary's address:
Republika Slovenija Ministrstvo za obrambo
Vojkova cesta 55
1000 Ljubljana Slovenija

Article 11

Customs

1. SN has ultimate responsibility for managing all customs issues.
2. Each participating personnel will have valid ID card (Individual or Service Passport, National Military ID, etc...)
3. All personnel which enter or exit LLN territory will be accompanied by NATO Travel Orders as well as their equipment will be contained in Form 302 or other document requested.
4. Import and export, free of any tax or duty, will be carried out in according with NATO SOFA Article XI if applicable.
5. SN has responsibility for expenses for transit through third countries.

Article 12

Legal Aspects

1. The legal status of the VF members will be governed by the NATO SOFA.
2. The VF members will respect the national laws and regulations of the Republic of Slovenia.
3. This TA does not create any rights and obligations under international public law.
4. This TA is not intended to conflict with the national laws and regulations of the states of the Participants or any international agreement by which the states of the Participants are bound that may apply.

Article 13

Authorization to Wear the Military Uniform

The VF members can wear their national military uniform in the whole territory of the RN in accordance with Article V of the NATO SOFA.

Article 14

Investigation Procedures in Case of Accidents

1. Investigation of an accident involving the VF members is the responsibility of the RN; the authorities of the SN will be entitled to have an observer present at all stages of the inquiry.
2. The authorities of the SN may propose such further investigations as may be required by the laws or regulations of their state.
3. The authorities of the RN will promptly inform and send report of the accident to the authorities of the SN without delay.

Article 15

Discipline

Discipline remains a prerogative of each Participant.

Article 16

Liability for Damages

1. Investigations and compensations for damages that arise in HN territory will be dealt in accordance with the provisions of Article VIII of the NATO SOFA.
2. Investigations and compensations for damages, which are not covered by the provisions of the NATO SOFA, will be dealt in accordance with national and international rules and regulations.
3. All vehicles and equipment of the VF are adequately insured by SN against all claims, disputes, and liabilities pursuant to national law of the RS.

Article 17
Protection of the Environment, Measures of the Fire Protection,
Security and Health Provisions at Work

1. The RN will ensure that all VF members are instructed on the rules of protecting the environment before being sent to the its territory, with special emphasis on the control of soil contamination;
2. When present on or transiting through HN territory, all measures will be taken in order to prevent damage to and contamination of the environment, the infrastructure, military, Police or civil property by respecting the safety regulations and environmental protection rules of the RN. The RN will provide the Specialists with the necessary information on applicable laws and regulations.

Article 18
Exchange of Information

The complete documentation and telecommunication network operation (exchange of voice and fax data and other information, voice and fax data transmission) will not contain classified information. The communication will be done without using cipher devices.

Article 19
Settlement of Disputes

Any dispute concerning the interpretation or execution of this TA will be resolved solely by a negotiation between the Participants. No dispute related to the execution of this TA will be submitted to any national court, international court or a third party for a settlement.

Article 20
Final Regulations

1. This TA will come into effect on the date of its last signature.
2. This TA will be terminated upon completion of the exercise re-deployed but will remane in effect until ongoing financial responsibilities and legal issues are setteld.
3. The Participants can amend, supplement or terminate this TA based on a mutual agreement in writing which will create its inseparable part.
4. Each Participant may withdraw from this TA upon 30 days written notification.
5. The termination of this TA will not exert influence upon the settlement of commitments, which have arisen for the Participants in connection with its execution.

Done in duplicate in the English language.

On behalf of the Ministry of Defence
of Montenegro

.....

In.....on.....

On behalf of the Ministry of Defence
of the Republic Slovenia

.....

In.....on.....